

KONKURENTSIAMET

OTSUS

26.10.2026 nr 9-3/2026-048

AS Emajõe Veevärk ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumistasu arvutamise metoodika kooskõlastamine

AS Emajõe Veevärk taotlusel hindas Konkurentsiamet kooskõlastamiseks esitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumistasu arvutamise metoodika (metoodika) vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse (ÜVVKS) § 20 kuni § 23 kehtestatud nõuetega ning otsustab metoodika täies ulatuses

kooskõlastada.

Vee-ettevõtja peab avalikustama kooskõlastatud liitumistasu arvutamise metoodika oma veebilehel (ÜVVKS § 21 lg 4).

Otsusega mittenõustumisel on 30 päeva jooksul alates otsuse teatavaks tegemisest õigus esitada vaie otsuse või selle osa tühistamiseks Konkurentsiametile või kaebus Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee

peadirektor

Lisa: „AS Emajõe Veevärk ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumistasu arvutamise metoodika“ kolmel leheküljel.

Liina Kalm

Liina.Kalm@konkurentsiamet.ee

Otsuse tegemise asjaolud

1. Haldusmenetluse alustamine

Vee-ettevõtjal, välja arvatud ÜVVKS §-s 28 sätestatud isikul, on õigus võtta tarbimiskoha omanikult ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga (ÜVK) liitumise eest põhjendatud liitumistasu, arvestades ÜVVKS-is sätestatud (ÜVVKS § 20 lg 1).

Liitumistasu suuruse arvutab vee-ettevõtja, arvestades ÜVVKS § 21 alusel koostatud liitumistasu arvutamise metoodikat (ÜVVKS § 20 lg 2).

Vee-ettevõtja koostab metoodika kooskõlas ÜVVKS § 21 lg-s 2 – 4 ning ÜVVKS §-des 22 ja 23 sätestatuga (ÜVVKS § 21 lg 1).

AS Emajõe Veevärk osutab veeteenust kaheteistkümnes vallas: Elva vallas, Jõgeva vallas, Kambja vallas, Kastre vallas, Luunja vallas, Mustvee vallas, Nõo vallas, Peipsiääre vallas, Räpina vallas, Tartu vallas, Vinni vallas ja Setomaa vallas.

AS Emajõe Veevärk soovib kõigis oma tegevuspiirkondades kasutada sama metoodikat. ÜVVKS § 21 lg 3 tulenevalt esitas vee-ettevõtja metoodika kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

Konkurentsiamet võtab AS Emajõe Veevärk metoodika põhjendatuse hindamisel aluseks ÜVVKS-s kajastatu.

2. Menetlusosaline

AS Emajõe Veevärk (registrikood 11044696, aadress Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Sõbra tn 56) põhitegevusalaks äriregistri andmetel on kanalisatsioon ja heitveekäitlus ning lisategevusaladeks veekogumine, -töötlus ja -varustus ja muu mujal liigitamata teenindus.

3. Menetluse käik

11.09.2026 registreeriti Konkurentsiametis AS Emajõe Veevärk taotlus metoodika kooskõlastamiseks.

14.09.2026 soovis Konkurentsiamet selgitusi metoodikas esitatu kohta ning andis juhised metoodika täiendamiseks.

21.09.2026 esitas AS Emajõe Veevärk selgitused ja korrigeeritud metoodika.

15.10.2026 esitas Konkurentsiamet AS-ile Emajõe Veevärk ettepanekud metoodika korrigeerimiseks.

20.10.2026 esitas AS Emajõe Veevärk korrigeeritud metoodika ning soovis selgitusi ameti 15.10.2026 kirjas toodu kohta.

21.10.2026 esitas Konkurentsiamet AS-ile Emajõe Veevärk soovitud selgitused ning täiendavad ettepanekud metoodika korrigeerimiseks.

22.10.2026 esitas AS Emajõe Veevärk korrigeeritud metoodika. Samal päeval palus amet metoodika ka allkirjastada.

23.10.2026 esitas AS Emajõe Veevärk digitaalselt allkirjastatud metoodika.

AS Emajõe Veevärk koostölastamiseks esitatud metoodika koosneb järgmistest osadest:

1. Sissejuhatus
2. Mõisted
3. Liitumistasu arvutamise põhimõtted
4. Liitumistasu tagastamise alused
5. Lõppsätted

Järgnevas annab Konkurentsiamet hinnangu kõikides metoodika osades kajastatule.

4. Metoodika osa „1. Sissejuhatus“

Otsuse selles osas annab Konkurentsiamet hinnangu metoodika osale „1. Sissejuhatus“.

- 4.1. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 1.1:** Punktis 1.1. esitatud sõnastust peab Konkurentsiamet põhjendatuks tuginedes ÜVVKS § 6 lg 1, milles on sätestatud, et vee-ettevõtja on eraõiguslik juriidiline isik, kelle on kohaliku omavalitsuse üksus määranud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutajaks. ÜVVKS § 10 lg 1 järgi on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenus (ka veeteenus) tarbija joogiveega varustamine kuni liitumispunktini ning liitumispunktist tarbija reo- või sademevee vastuvõtmine ja vajaduse korral puhastamine. Lisaks on AS Emajõe Veevärk täpsustanud, et on vee-ettevõtjaks määratud kohaliku omavalitsuse volikogu poolt, mis on tõene informatsioon (vt otsuse p 1).
- 4.2. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 1.2:** Liitumistasu on õigus võtta vaid kohaliku omavalitsuse üksuse poolt määratud vee-ettevõtjal (ÜVVKS § 20 lg 1). Seega on põhjendatud, kui vee-ettevõtja osundab, et metoodika on mõeldud rakendamiseks vaid nendes tegevuspiirkondades, kus ta on vee-ettevõtjaks määratud.
- 4.3. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 1.3:** Konkurentsiamet peab põhjendatuks metoodika punktis 1.3. kajastatud, kuna see annab kindluse, et vee-ettevõtja tegutseb ÜVK rajamisel vastutustundlikult nii tehnilistes kui keskkonnaga seotud küsimustes.
- 4.4. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 1.4:** Konkurentsiamet peab põhjendatuks metoodika punktis 1.4. kajastatud, kuna see langeb kokku riigihangete seaduse § 3 toodud põhimõtetega. See säte tagab, et isegi kui tarbimiskoha liitmiseks teostatavate tööde/investeeringute osas ei ole välja kuulutatud riigihanget, on tarbijatele tagatud riigihangete seadusega sätestatu, s.t tööd/investeeringud on teostatud õiglastel ja läbipaistvatel alustel.
- 4.5. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 1.5:** Konkurentsiamet peab põhjendatuks metoodika punktis 1.5. kajastatud, kuna see järgib Eesti Vabariigi põhiseaduse § 12 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet, millest lähtuvalt tuleb ühesuguseid tarbimiskohtasid ÜVVKS-s sätestatu suhtes kohelda ühtemoodi. Võrdse kohtlemise põhimõtte on sätestatud ka ÜVVKS § 1 lg 2, kus see on nõutud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kohta, kuid põhimõtte on laiendatav ka liitumistasule.
- 4.6. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 1.6:** Vee-ettevõtjal on õigus nõuda tarbijalt liitumistasu, kui tarbimiskoha veevärgi või kanalisatsiooni liitumistingimusi muudetakse tarbija algatusel või tarbija tegevuse muutumise tõttu ning vee-ettevõtjal kaasnevad nende muudatustega kulutused ÜVK ümberehitustöödele. Selliste ehitustööde hulka kuulub ka liitumispunkti likvideerimine (ÜVVKS § 22 lg 6). Konkurentsiamet peab

põhjendatuks metoodika punktis 1.6. kajastatud, kuna see annab tarbijale selguse, milliste põhimõtete järgi arvutatakse liitumistasu liitumispunkti likvideerimisel või tarbimiskoha liitumistingimuste muudatustega seotud ümberehitustöödel.

5. Metoodika osa “2. Mõisted”

Otsuse selles osas annab Konkurentsiamet hinnangu metoodikas esitatud mõistetele.

- 5.1. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.1:** Arendamiskomponent on üks liige liitumistasu arvutamise valemis. Liitumistasuga tagatakse ÜVK arendamine (ÜVVKS § 20 lg 3 p 1). Seejuures võib vee-ettevõtja võtta liitumistasu vaid nende kulutuste ulatuses, mis on vajalikud tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni liitmiseks ÜVK-ga (ÜVVKS § 22 lg 1). ÜVVKS § 20 lg 3 p 1 ja § 22 lg 1 koostoime tõttu koosneb arendamiskomponent kõigist kuludest, mis on vajalikud konkreetse arenduspiirkonna kinnistute liitmiseks ÜVK-ga. Samas ei tohi kulu üheaegselt sisalduda arendamiskomponendis ja olla kaetud ühendustasuga.

Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks mõiste „Arendamiskomponent“ definitsiooni.

- 5.2. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.2:** Liitumistasuga tagatakse ÜVK arendamine (ÜVVKS § 20 lg 3 p 1). Arendamiseks tehtavad kulud kaetakse liitumistasus sisalduva arendamistasuga, mis arvutatakse arendamiskomponendi alusel. Mõiste teine lause kirjeldab sõnadega liitumistasu arvutamise valemit. Konkurentsiamet peab põhjendatuks mõiste „Arendamistasu“ sõnastust, kuna see selgitab ÜVVKS § 20 lg 3 p-i 1.
- 5.3. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.3:** Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.3. põhjendatuks, kuna mõiste „Arenduspiirkond“ on läbivalt kasutusel ning ÜVK-d arendatakse üldjuhul ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava järgi (ÜVVKS § 16 lg 1), milles on reeglina osundatud arenduspiirkonnad.

- 5.4. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.4:** Liitumistasu sisaldab arendamistasu, millega tagatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine. Liitumistasu peab põhinema vee-ettevõtja tehtud vajalikel kulutustel (ÜVVKS § 22 lg 1). Seega on oluline ÜVK arendamiskomponendi jagamise aluse (liitumistasu arvestusaluse) määratlemine, et arendamistasu suurus oleks sõltuvuses sellest, kui suur osa arendusmeetmete kogukuludest on seotud konkreetse tarbimiskohaga. Arendamiskomponent on summaarne kulu, mille peavad katma kõik selles piirkonnas ÜVK-ga liituvad tarbimiskohad.

Metoodikas on AS Emajõe Veevärk arendamiskomponendi jagamise alusena ehk liitumistasu arvestusalusena näinud ette keskmise vooluhulga liitumispunktis ühikuga kuupmeetrit ööpäevas ehk m³/d.

AS Emajõe Veevärk selgitusel väljendab keskmine vooluhulk m³/d kõige paremini tarbimiskoha keskmist veevajadust ööpäevas. Lisaks on vee-ettevõtja selgitanud, et tarbimiskoha vooluhulk määratakse liituja esitatud andmete, tarbimiskoha kasutusotstarbe ja prognoositava tarbimise alusel. Seega ei mõõdetata keskmist ööpäevast vooluhulka eraldi, vaid see arvutatakse või määratakse olemasolevate andmete põhjal ning lähtutakse muuhulgas tarbimiskohas olemasolevate või sinna planeeritud leibkondade arvust.

Kogu ÜVK süsteem peab olema ehitatud nii, et see võimaldaks kõikidel klientidel tarbida ÜVK teenust liitumislepingus sätestatud liitumistasu arvestusaluse ulatuses. Konkurentsiamet hinnangul on AS Emajõe Veevärk esitatud selgitused asjakohased ja

metoodikas esitatud liitumistasu arvestusalus põhjendatud, kuna ühik m^3/d on kasutusel hoone veevärgi standardis EVS 835:2022 ööpäevase vooluhulga ühikuna. Lisaks viitab nimetatud standard, et ööpäevase vooluhulga arvutustes võib kasutada soovituslikke keskmisi suurus, näiteks ööpäevast keskmist veetarbimist inimese kohta.

Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika mõiste „Liitumistasu arvestusalus“ definitsiooni.

- 5.5. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.5:** Mõiste „Peatorustik“ defineerimine on põhjendatud, kuna see võimaldab paremini mõista metoodika punktides 2.7. ja 2.8. kajastatud. Lisaks selgitab see mõiste, et peatorustikule tehtavaid kulutusi ei ole põhjendatud kajastada ühendustasu all, sest tegemist ei ole ainult ühe konkreetse tarbimiskoha liitmise tarbeks rajatud torustikuga.
- 5.6. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.6:** Mõiste „Summaarne liitumistasu arvestusalus“ defineerimine on põhjendatud, kuna see on liitumistasu arvutamise valemi üks komponent ning selgitus aitab mõista valemi rakendamist.
- 5.7. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.7:** Liitumistasuga tagatakse tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamine ÜVK-ga liitumispunktis (ÜVVKS § 20 lg 3 p 2). Põhjendatud on ka peamiste ühendamiseks vajalike kulude (liitumispunkti väljaehitamise kulu, ühendustoru ehituse ja peatorustikuga ühendamise tööde kulu) nimetamine, kuna see annab liituva tarbimiskoha omanikule ettekujutuse, mida ühendustasu sisaldab. Ühendamiseks vajalikud kulud koos moodustavad ühendustasu. ÜVVKS § 20 lg 3 p 2 alusel peab Konkurentsiamet põhjendatuks mõiste „Ühendustasu“ sõnastust.
- 5.8. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.8:** Konkurentsiamet loeb mõiste „Ühendustoru“ definitsiooni põhjendatuks, kuna see võimaldab paremini mõista ÜVVKS § 20 lg 3 p 2 kajastatud. Ühendustoru mõiste määratleb ühemõtteliselt, et ühendustoru on toru, mis jääb liitumispunkti ning metoodika punktis 2.5. nimetatud peatorustiku vahele.
- 5.9. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.9:** Konkurentsiamet peab põhjendatuks, et lisaks metoodikas defineeritud mõistetele kasutatakse metoodikas ÜVVKS-is kasutatavaid mõisteid.

6. Metoodika osa „3. Liitumistasu arvutamise põhimõtted“

- 6.1. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 3.1:** Liitumistasuga tagatakse ÜVK arendamine ning tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamine ÜVK-ga liitumispunktis (ÜVVKS § 20 lg 3). ÜVK arendamise kulud on metoodika punktis 2.2. defineeritud arendamistasuna. Tarbimiskoha ühendamise kulud on metoodika punktis 2.7. defineeritud ühendustasuna. Metoodika punkt 3.1. väljendab ÜVVKS § 20 lg 3 mõtet metoodikas defineeritud mõistete kaudu. Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika punkti 3.1.
- 6.2. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 3.2:** Metoodika mõistes „Ühendustasu“ on nimetatud peamised tarbimiskoha ühendamiseks vajalikud kulud. Metoodika punktis 3.2. on vee-ettevõtja esitanud loetelu kuludest, mis võivad samuti olla vajalikud tarbimiskoha liitmiseks ÜVK-ga. Seega annab metoodika punkt 3.2. liituva tarbimiskoha omanikule lisainformatsiooni, millised kulud võivad olla liitumiseks vajalikud ja sisalduda liitumistasus. Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika punkti 3.2.
- 6.3. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 3.3:** Tagastamatu abi korras ÜVK

väljaehitamiseks tehtud kulutused arvatakse liitumistasust maha (ÜVVKS § 22 lg 2). Vee-ettevõtja on esitanud mittetäieliku loetelu võimalikest tagastamatu abi andjatest. See suurendab meetoodika mõistetavust. Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks meetoodika punkti 3.3.

- 6.4. **Konkurentsiameti seisukoht meetoodika punktile 3.4:** Liitumistasu arvutamise meetoodika peab sisaldama liitumistasu arvutamise valemit koos selgitustega (ÜVVKS § 21 lg 2). Seega on liitumistasu arvutamise valem meetoodika kohustuslik osa. Meetoodika punkti 3.1. järgi koosneb liitumistasu ühendustasust ja arendamistasust ning seda väljendab ka punktis 3.4. esitatud valem.

Arendamistasu saadakse arendamiskomponendi jagamisel summaarse liitumistasu arvestusalusega ning saadud tulemuse korrutamisel konkreetse tarbimiskoha liitumistasu arvestusalusega.

Arendamistasu arvutamise aluseks olev arendamiskomponent moodustub kulutustest, mis on tehtud ÜVK arendamiseks võimaldamaks tarbimiskohaga seotud kogu arenduspiirkonnal tarbida ÜVK teenust igal ajahetkel. Arendamiskomponent kuulub jagamisele vaid nende tarbimiskohtade vahel, mille liitmiseks olid vastavad kulutused (arendamiskomponent) tehtud. Seetõttu on põhjendatud konkreetse arendamiskomponendi jagamine tarbimiskohtade vahel lähtudes sellest, millise osa moodustab konkreetse tarbimiskoha liitumistasu arvestusalus kõikide vastava arendamiskomponendiga seotud tarbimiskohtade liitumistasu arvestusaluste summast ehk summaarsest liitumistasu arvestusalusest.

ÜVK süsteem peab tagama kõikidele liitunutele ÜVK teenuse tarbimise võimaluse liitumistingimustes ja/või liitumislepingus lubatud liitumistasu arvestusaluse ulatuses. AS Emajõe Veevõrk meetoodikas esitatud liitumistasu arvutamise valem tuleneb otseselt ÜVVKS § 20 lg 3, mille kohaselt tagatakse liitumistasuga ÜVK arendamiseks tehtud kulud (AT) ja tarbimiskoha ühendamiseks tehtud kulud (ÜT).

Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks meetoodika punkti 3.4.

- 6.5. **Konkurentsiameti seisukoht meetoodika punktile 3.5:** Meetoodika punkt 3.5. selgitab, et mitme erineva arenduspiirkonna liitmiseks vajalike ÜVK rajamise kulude jagamisel võetakse arvesse kõigi nende piirkondade tarbimiskohtade liitumistasu arvestusalused ja kasutatakse liitumistasu arvutamise valemit. Konkurentsiamet peab põhjendatuks meetoodika punkti 3.5, kuna see selgitab, et liitumistasu arvutamise valemit kasutatakse ühetaoliselt nii väiksema arenduspiirkonna kui ka mitme erineva arenduspiirkonna arendustasu arvutamisel.

- 6.6. **Konkurentsiameti seisukoht meetoodika punktile 3.6:** Meetoodika punktis 3.6. on vee-ettevõtja kirjeldanud liitumistasu arvutamist olukorras, kus rajatav objekt on üheaegselt vajalik nii olemasolevatele tarbijatele veeteenuse osutamiseks kui ka uute tarbimiskohtade liitmiseks ÜVK-ga. Liitumistasu arvutamise valemi põhimõtet üldistades tuleb tehtava kulutuse jagamisel arvesse võtta kõik tarbijad ja tarbimiskohad, kelle jaoks see kulutus tehakse. Seetõttu on põhjendatud, et osaliselt olemasolevatele tarbijatele veeteenuse osutamiseks kasutatava objekti maksumusest osa katavad olemasolevad tarbijad. Sarnaselt liidetavate tarbimiskohtadega, on olemasolevate tarbijate kaasamisel kulude jagamise aluseks nende tarbijate keskmised vooluhulgad kas liitumistingimustest ja/või liitumislepingust.

Jagamise tulemusel saadud arenduspiirkonnaga seotud kulutuse osa lisatakse arendamiskomponendile ja kuulub selle kaudu jagamisele liidetavate tarbimiskohtade arendustasusse.

Jagamise tulemusel saadud olemasolevate tarbijatega seotud kulutuse osa saab vee-ettevõtja taotleda ÜVK teenuse hinda. See on kooskõlas ÜVVKS § 50 lg 1, sest ÜVK teenuse hinnaga tagatakse olemasoleva ÜVK jätkusuutlikkus ja toimepidevus ning ÜVK arendamise kava kohased investeeringud, välja arvatud tagastamatu abina saadud investeeringud ja ÜVVKS § 20 lg 3 alusel liitumistasude eest tehtud investeeringud.

Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika punkti 3.6.

7. Metoodika osa „4. Liitumistasu tagastamise alused“

- 7.1. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 4.1:** ÜVVKS § 21 lg 2 sätestab liitumistasu arvutamise metoodika kohustusliku osana liitumistasu tagastamise aluseid ja ulatust, mistõttu on põhjendatud käsitada metoodikas liitumistasu tagastamist. Metoodika punktis 4.1. kirjeldatud olukord vastab ÜVVKS § 23 lg-s 1 kirjeldatule. Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika punkti 4.1.
- 7.2. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 4.2:** Konkurentsiamet loeb metoodika punktis 4.2. esitatu põhjendatuks, sest selgitus põhineb otseselt ÜVVKS § 23 lg-s 2 kajastatul. Põhjendatud on ka selgitus arvesse võetava akumuleeritud kulumi kohta, kuna see tugineb raamatupidamise arvestuses kasutatavale põhimõttele.
- 7.3. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 4.3:** Konkurentsiamet peab põhjendatuks metoodika punktis 4.3. esitatut, kuna see järgib nii Eesti Vabariigi põhiseaduse §-s 12 kui ka ÜVVKS § 1 lg 2 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet. Kui ÜVK rajatakse näiteks viie liituja jaoks, kes kõik koos on tasunud liitumiseks tehtud kulutused täies ulatuses, kuna piirkonnas ei olnud teada teisi liitujaid, ning selle ÜVK-ga liitub seitsme aasta jooksul pärast liitumistasu tasumist uusi liitujaid, siis kehtib liitumistasu tagastamine kõigile viiele algsele liitujale.

8. Metoodika osa „5. Lõppsätted“

Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 5: Konkurentsiamet loeb metoodika punktis 5 esitatu põhjendatuks, kuna metoodikas reguleerimata küsimustes lähtutakse kehtivatest õigusaktidest.